

MOTIE

ChristenUnie **PVDA** GROENLINKS **D66** **Volt**

In te vullen door raadsgriffier

Motie nummer	[...] 2	Indiener	Frieda van Limbeek
Agendapunt	[...] F2	Behandelwijze	[...]
Datum beraadslaging	26 JAN 2026	Uitslag stemming	[...] voor 35/tegen 3

Titel motie: Onafhankelijkheid Amerikaanse software leveranciers

De gemeenteraad van Enschede, in vergadering bijeen op 26 januari 2026, gehoord de beraadslaging over de nota digitaal Enschede:

Constateerend dat:

- de gemeente Enschede, net als eigenlijk alle overheidsinstanties en de samenleving zelf, nog op veel punten afhankelijk is van Amerikaanse techreuzen voor hun software.
- Amerikaanse wetten als de Cloud Act mogelijk maken dat de Amerikaanse overheid toegang heeft tot alle data die via deze techreuzen wordt opgeslagen.
- dit eigenlijk al niet wenselijk is zelfs wanneer er sprake is van een goede bondgenoot.

Overwegend dat:

- het helaas voor Europa en voor Nederland niet altijd duidelijk is of Amerika nog wel een goede bondgenoot is.
- overstappen naar alternatieve software voor overheden al decennia onderwerp van gesprek is, maar de uitvoering extreem veel voeten in de aarde heeft.
- Enschede deze overstap niet alleen kan doen omdat deze opdracht te groot is voor een individuele gemeente.
- er vanuit de VNG en de landelijke overheid al hoopvolle stappen worden gezet om als collectief over te stappen op (open source) Europese software alternatieven, bijv. door Dimpact of mijnBureau.
- hoewel Enschede deze stap niet alleen kan maken heeft ze wel een populatie waarbij bovengemiddeld veel kennis aanwezig is over hoe we toe zouden kunnen werken naar deze overstap, door de aanwezigheid van veel technische opleidingen bij de UT en het Saxion.
- kennis van hoe we deze overstap soepel zouden kunnen laten verlopen zouden we kunnen opdoen door het uitschrijven van stageopdrachten voor studenten of kijken of hier in samenwerking met de genoemde instellingen een hbo of wo promovendus aan kunnen laten werken.
- er veel ethische hackers in Enschede zijn die zich ook zorgen maken om de grote afhankelijkheid van de afhankelijkheid van grote techreuzen. Deze mensen werken vaak in hun vrije tijd hobbymatig aan alternatieven, omdat ze goed willen doen voor de maatschappij, en zijn bijvoorbeeld te vinden bij Tkkrab.
- we ons als Enschede graag profileren als technische stad en dus in de landelijke opgave om te werken aan alternatieven onze verantwoordelijkheid zou kunnen nemen door het potentieel wat we in onze samenleving hebben aan te boren. En te dienen als proeftuin wanneer de landelijk

ontwikkelde alternatieven getest moeten worden. Hierdoor verstevigen we onze positie als technische koploper.

- we in Enschede veel technische bedrijven hebben die werken aan software oplossingen voor veel verschillende problemen. Deze bedrijven op de flexavond vorig jaar aangaven graag mee te willen denken met de gemeente.
- omdat we niet weten hoe de geopolitiek zich in de komende jaren ontwikkeld is het essentieel dat we zo snel mogelijk loskomen van onze afhankelijkheid van grote (Amerikaanse) software bedrijven. Amerika heeft recent bij het internationaal strafhof al laten zien dat ze niet schuwt haar software dominantie te gebruiken als pressie middel.
- de samenleving en de gemeente steeds meer afhankelijk zijn van digitale middelen voor dienstverlening en informatievoorziening.
- in het geval dat Amerika plots de toegang tot digitale diensten blokkeert is er op dit moment, ook landelijk, geen noodscenario beschikbaar.

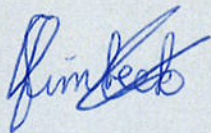
Draagt het college op:

- landelijk voorop te lopen in het duidelijk maken van de urgentie van het werken aan Europese software alternatieven. Daarbij ook de urgentie van het maken van landelijke digitale noodscenario's onder de aandacht te brengen.
- actief de kennis die er in de Enschedese samenleving (UT, Saxion, bedrijven, ethische hackers etc.) is rond deze thema's op te zoeken en te koppelen aan de gemeentelijke en nationale vraagstukken.
- bij de aanschaf van nieuwe softwarepakketten binnen de gemeente, de voorkeur te geven aan Europese softwarepakketten, indien mogelijk qua samenhang/architectuur en aanbesteding.
- de raad tijdens volgende digitaliseringsdebatten een terugkoppeling te geven wat voor stappen er op boven genoemde punten zijn gezet.

En gaat over tot de orde van de dag.

Naam en handtekening indiener:

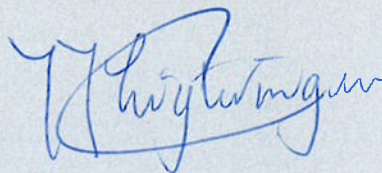
F. van Limbeek-van den Noort

Aldus vastgesteld door
de gemeenteraad van Enschede
in zijn vergadering van

De griffier,

26 JAN 2026

Stemverklaringen (indien van toepassing):

PVV: sympathisch, maar toch tegen